

Harry da Silva (94)

Harry de bodybuilder, oftewel 'Tarzan uit de jungle'.

Onderwijzer, hopman en sporter

Wie vroeger op het St. Thomascollege heeft gezeten, kan zich meester Harry da Silva nog goed herinneren. Toen nog een jongeman, met Surinaams accent in feilloos Nederlands. Iemand die in diverse vakken les gaf en waar de jongens met plezier naar luisterden als de onderwijzer vertelutjes hield, waarbij z'n fantasie vaak op hol sloeg. Verhalen onder andere over Tarzan (zijn idool) en over de jungle in Suriname. Maar ook bij de verkennerij en het schermen heeft hij zich laten gelden. Ooit was hij schermkampioen van de Nederlandse Antillen op het nummer floret. Hij is nu 94, nog steeds in prima conditie en leest en puzzelt graag. Ook de computer speelt een belangrijke rol in z'n leven. Hij weet nog feilloos alles uit z'n heel lange carrière, die bij het St. Thomascollege op Curaçao begon.

DOOR NORBERT HENDRIKSE

De piepjonge zeventienjarige onderwijzer uit Paramaribo. Harry da Silva, ging op 18 december 1932 aan boord van het KNSM-schip de Cottica op weg naar Curaçao om er te gaan werken bij de fraters van het St. Thomascollege. Hij had in een dagblad gelezen dat er vraag was naar jonge onderwijzers en solliciteerde met-

een. Na een gesprek in Suriname met pater Ruiters werd hij aangenomen, samen met nog twee collega's, Jan Sanchez en Rene Wong-Loi-Sing. Met frater Siegbert kwamen ze naar Curaçao. Het was allemaal nieuw voor hem. Had nog maar een jaar gewerkt als onderwijzer, maar had wel heel veel zin om zich te storen in dit nieuwe avontuur. Hij kreeg onderdak bij Harry Sanchez

in de Penstraat. Vijftig gulden per maand voor kost en inwoning, plus tien gulden voor de was. Elke maand zijn er vijftig gulden naar zijn ouders in Suriname, de fraters hielden elke maand tien gulden in een aparte rekening van het voorgeschoten passagegeld. Van z'n salaris van 150 gulden hield hij slechts dertig gulden over, hij moest dus zuinig zijn. Maar in die jaren kon je zwarte

schuilen kopen voor vijf gulden in het Papiaments moesten vijftig cent, zakdoeken en sokken voor een kwartje. De film kostte een gulden en af en toe kocht je een biertje voor weinig geld. Op 3 januari 1933 begon Da Silva op het St. Thomascollege aan de Roodeweg les te geven. Hij kreeg een tweede klas toegewezen en sprak geen woord Papiaments. Het eerste dat hij leerde, waren

de gebeden die de kinderen in het Papiaments moesten kunnen opzeggen. De schooljaren waren van acht tot twaalf en van half twee tot drie uur. De meeste jongens bleven tussendoor op school en nuttigden in een aparte eetzaal hun meegebrachte boterham.

De onderwijzers waren allen fraters, op Da Silva en Piet van Heeswijk na, die er al langer was en wat ouder. De leervakken waren Nederlands, aardrijkskunde, geschiedenis, rekenen en natuurlijk ook godsdienst. De vertelutjes van meester Harry staan nog menig bij. Het waren meestal avontuurlijke verhalen, waarin de meester zelf de hoofdrol had. In een andere tweede klas ernst van frater Siegbert, hield die stiltes een oogje in het zeil...

De meeste frater-onderwijzers woonden in het Fratershuis. Dat waren er dertien in de jaren dertig, maar het werden er 35 in de oorlogsjaren veertig. De fraters hadden een eigen grote autobus met vaste chauffeur Tóti, die een aantal fraters naar Scherpenheuvel bracht, waar ze verbleven. Curaçao had niet veel te bieden en bovendien wilde Harry wat meer verdienen. Hij haalde de kleine aktes Tekenen en Gymnastiek (en

verdiende daardoor vijftien gulden meer per maand) en de grote aktes Wiskunde en Engels (dertig gulden), slaagde in 1941 ook voor Spaans LO en haalde in 1945 zijn hoofdiakte. Na de zes jaren voor de tweede klas werd Harry overgeplaat naar de vierde en vijfde en tenslotte naar de zevende klas. Het was in de oorlogsjaren en het St. Thomascollege verhuisde naar

de Hoogstraat, in het oude gebouw van de Duitse consul en violist Carl Fehnsen. Die werd aangehouden omdat hij Duitser was en geïnterneerd in een kamp op Bonaire, waar hij is overleden. Het grote grijs huis werd opgebroken door de fraters en afgeplaat naar de nieuwe school te bouwen. Op de hoek Hoogstraat en Belvederestraat werd het nieuwe St. Thomascollege gebouwd.

In december 1943 trouwde Harry da Silva met Maria Margarita (Rita) Rosiers, een Curaçaose die met haar familie in Quinta, Otrobanda woonde. Ze lieten een huis bouwen en verhuisden na eerst aan de Hoogstraat, Frederikstraat en Hendriksestraat te hebben gewoond in 1957 naar de Marsweg op Cerrito, waar de familie nog steeds woont. Het echtpaar is inmiddels al 63 jaar getrouwd.

Hopman Da Silva, die naar de Wereld Jamboree ging in Engeland, onder leiding van district-commissaris Tirso Sprockel, samen met voortrekker Bram Capello.

FOTO'S ARCHIEF DA SILVA

Meester Harry da Silva en leerling Norbert Hendrikse van het St. Thomascollege.

FOTO'S SOLANGE HENDRIKSE

Fraters van het St. Thomascollege in 1935. Vlnr. staande: Odulphinus, Harry da Silva, Evonius, Jonathas, Andreas, Franciscus, Martinus, Realino, August, Arnoldus, Ildefonsus, Ewaldus, Johannes Damacenus en Anthimus. Zittend: Piet van Heeswijk, Canutus, Gerontius en Alardus.

Leslokalen met een verdieping, gebouwd in de jaren twintig en dertig onder leiding van bouwmeester frater Radulphus.

Het St. Thomascollege (rechts) en links het St. Vincentiuscollege. Op de achtergrond het St. Elisabeth Gasthuis (nu Sehos). De weg vanuit de Roodeweg naar het St. Elisabeth Gasthuis werd genoemd de 'Porta di hospital'.

Sociaal leven

Harry da Silva werd eind jaren dertig hopman van de katholieke verkennerij 'St. Tharcisius'. Hij was met vakantie naar Suriname geweest en vernam bij terugkomst van de dood van frater Anthonis, die de eerste hopman van de groep was. Harry werd de eerste 'niet leken' hopman van de verkennerij. Jan van Geffen was de oubaas van de Club Tharcisius in de wijk San Matheo, vlakbij de Santa Fama kerker.

Een hoogtepunt als hopman was de reis naar de gouden jamboree in Engeland, op verzoek van district-commissaris Tirso Sprockel. Samen met voortrekker Bram Capello, eigenaar van de winkel La Bonanza, ging hij mee als assistent van het contingent padvinders van Curaçao. Zij mochten de Britse koningin Elisabeth II de hand drukken.

In 1935 werd de eerste katholieke onderwijzersvereniging 'Don Bosco' opgericht, onder andere door Harry da Silva, Jaco Jonkhout, René de Rooy en Tawa Wever. Later is daar Sitek voor in de plaats gekomen. Zij vergaderden eerst in het St. Thomascollege en gaven lessen in de zalen van de RK Volksschool, naast de St. Annakerk in de Consciëntiesteg. Moderators waren toen de paters De Bruin en Brada. Zij waren ook lid van de St. Thomaskring, een vriendenkring die vergaderde op de boerenverdieping van de winkel van Thomas Henriquez.

Toen Don Bosco 25 jaar bestond in april 1959, ontving Da Silva van bisschop Holtermans de onderscheiding 'Pro Ecclesia et Pontifice', en in 1984 een lintje als 'Ridder in de Orde van Oranje Nassau'. Deze erkenning was voor zijn werk bij de Stichting voor de Zorg voor ouderen van dagen Birgen di Rosario.

Da Silva deed ook aan sport: worstelen en gewichtheffen in een geïmproviseerde ring bij hem thuis in de Frederikstraat, samen met enkele vrienden waaronder Gerard de Rooy, Louis Nahr en Fred Voss.

In de jaren zestig werd hij door Anton Jessurun overgehaald om te gaan schermen. Er waren toen vijf schermclubs op Curaçao en twee op Aruba, dus genoeg competitie. In 1973 lukte het hem Antiliaans kampioen te worden op floret, in de sportzaal van de marine op Sufisant.

Harry da Silva is een bescheiden, erg vriendelijke man, met veel kennis op het gebied van onderwijs en sociaal werk. Hij had en heeft nog steeds een druk leven. 'Ik hou geen siesta. Zonde van de tijd. Ik lees en puzzel, ga nu en dan naar de schermclub, af en toe lopen op de Corridor en elke dinsdagmorgen help ik in de patiëntenbibliotheek van het Sehos. De computer speelt ook een belangrijke rol in m'n leven. Verder leef ik gezond, goed eten, genoeg bewegen. Maar alles met mate. Zo kan je heel oud worden.'